

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om automatiserat beslutsfattande i beskattnings- och tullärenden

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om beskattningsförfarande, lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ, lagen om skatteuppbörd, tullagen, fordonsskattelagen och sju andra skattelagar ändras.

Genom de föreslagna ändringarna görs till vissa delar en avvikelse från de allmänna bestämmelser om automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen som föreslås ingå i förvaltningslagen. Automatiskt avgörande ska i sådana fall vara möjligt endast om de allmänna förutsättningar för automatiserat avgörande av ett ärende som föreslås i förvaltningslagen är uppfyllda.

Syftet med propositionen är att möjliggöra Skatteförvaltningens automatiserade beslutsfattande i fråga om påförande av påföljd, behandling av begäran om omprövning och i vissa andra ärenden där det inte är tillåtet enligt de bestämmelser som föreslås i förvaltningslagen. För Tullens del är målet att möjliggöra automatiserat beslutsfattande i de fall som gäller begäran om omprövning och för Transport- och kommunikationsverkets del automatiserat beslutsfattande när det gäller påförande av påföljder.

Ett mål för propositionen är dessutom att förbättra den skattskyldiges rättsskydd vid förfarandet för påförande av förseningsavgift i samband med skatter som betalas på eget initiativ. Ett ytterligare mål är att förenhetliga Skatteförvaltningens förfaranden i samband med meddelandet av beslut om registrering och skatteperioder.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den xx xxxx 202x.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	3
3 Målsättning	3
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	3
4.1 De viktigaste förslagen.....	3
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	3
5 Alternativa handlingsvägar	3
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	3
5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet	3
6 Remissvar	3
7 Specialmotivering	4
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	4
9 Ikraftträdande.....	4
10 Verkställighet och uppföljning	4
11 Förhållande till andra propositioner.....	4
11.1 Samband med andra propositioner.....	4
11.2 Förhållande till budgetpropositionen	4
12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	4
LAGFÖRSLAG	5
1. Lag om ändring av lagen om beskattningsförfarande	5
2. Lag om ändring av lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ.....	6
3. Lag om ändring av lagen om skatteuppbörd	8
4. Lag om ändring av lagen om förskottsuppbörd	10
5. Lag om ändring av lagen om skatt på arv och gåva	11
6. Lag om ändring av fordonsskattelagen	12
7. Lag om ändring av 88 § i tullagen	13
8. Lag om ändring av 56 c § i lagen om överlåtelseskatt	14
9. Lag om ändring av 22 och 24 § i fastighetsskattelagen	15
10. Lag om ändring av 65 och 67 § i bilskattelagen	16
11. Lag om ändring av 31 § i tonnageskattelagen.....	17
12. Lag om ändring av 175 § i mervärdesskattelagen.....	18
VALITSE KOHDE.....	19
PARALLELLTEXT	19
om ändring av.....	19

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

1.2 Beredning

2 Nuläge och bedömning av nuläget

3 Målsättning

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

6 Remissvar

7 Specialmotivering

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

9 Ikraftträdande

10 Verkställighet och uppföljning

11 Förhållande till andra propositioner

11.1 Samband med andra propositioner

11.2 Förhållande till budgetpropositionen

12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) 51 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1079/2005, och
fogas till lagen en ny 26 f § som följer:

26 f §

Automatiserat avgörande av ärenden

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 53 e § 4 mom. i förvaltningslagen kan ett ärende avgöras automatiskt också när

- 1) det är fråga om påförande av förseningsavgift, skatteförhöjning eller försummelseavgift,
- 2) den skattskyldiges begäran om omprövning godkänns,
- 3) ett beslut upphävs med anledning av den skattskyldiges begäran om omprövning och Skatteförvaltningen behandlar ärendet på nytt, eller
- 4) det fattas ett kompletterande beskattningsbeslut med anledning av den skattskyldiges begäran om omprövning.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 53 f § 1 mom. i förvaltningslagen får ett ärende som gäller förlängning av tidsfristen för lämnande av skattedeklaration, annan anmälan eller uppgifter avgöras automatiskt trots att en fysisk person inte får begära omprövning av beslutet.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om skattskyldiga gäller också anmälningsskyldiga och andra uppgiftsskyldiga samt dem som ansvarar för skatt.

När det gäller automatiserat avgörande av ett ärende iakttas i övrigt 8 b kap. i förvaltningslagen.

51 §

Beskattningsbeslut och beskattningsintyg

Till den skattskyldige sänds ett beskattningsbeslut jämte utredningar om grunderna för beskattningen och anvisningar om hur ändring kan sökas i beskattningen. I utredningen antecknas uppgifter om den skattskyldiges inkomster och tillgångar, skatter och avgifter, skatteåterbäring och kvarsfatt, uppgifter som specificerar den skattskyldige samt den myndighet som verkställt beskattningen jämte kontaktuppgifter. På beskattningsbeslut tillämpas dessutom vad som i 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen föreskrivs om meddelande om automatiserat avgörande av ärenden.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ (768/2016) 53 §, sådan den lyder i lag 16/2018,
ändras 35 § 4 och 5 mom., 52 § 2 mom. och 55 § 1 mom., samt
fogas till lagen en ny 9 a § som följer:

9 a §

Automatiserat avgörande av ärenden

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 53 e § 4 mom. i förvaltningslagen kan ett ärende avgöras automatiskt också när

1) det är fråga om påförande av förseningsavgift, skatteförhöjning eller försummelseavgift, eller

2) den skattskyldiges begäran om omprövning godkänns.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om skattskyldiga gäller också anmälningsskyldiga, andra uppgiftsskyldiga, prestationsbetalare samt dem som ansvarar för skatt.

När det gäller automatiserat avgörande av ett ärende iakttas i övrigt 8 b kap. i förvaltningslagen.

35 §

Förseningsavgift

Den skattskyldige ska ges tillfälle att lämna en utredning på det sätt som föreskrivs i 7 § innan förseningsavgiften påförs, om det inte är uppenbart onödigt att höra den skattskyldige innan förseningsavgiften påförs. Om den förseningsavgift som påförs är högst 200 euro, ska tillfälle att lämna en utredning ges endast om det behövs av särskilda skäl.

Förseningsavgift påförs inte om inlämnandet av deklaration har fördröjts av skäl som inte beror på den skattskyldige eller om det finns ett giltigt skäl eller något annat särskilt skäl till försummelsen. Förseningsavgift påförs inte om skatteförhöjning påförs för skatt som deklarerats för sent.

52 §

Meddelande av beslut

Skatteförvaltningen ska meddela den skattskyldige ett beslut i ett ärende som avses i 12–15 §.

55 §

Innehållet i beslut

Av ett beslut ska den myndighet framgå som fattat beslutet jämte kontaktuppgifter, uppgifter som specificerar den skattskyldige, motivering till beslutet samt uppgift om hur ärendet har avgjorts. På beslutet tillämpas dessutom vad som i 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen föreskrivs om meddelandet om automatiskt avgörande av ärenden.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av lagen om skatteuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skatteuppbörd (11/2018) 68 § och 69 § 1 mom., och
fogas till lagen en ny 67 a § och till 43 § i stället för det 5 mom. som gällt temporärt ett nytt 5 mom. som följer:

43 §

Förutsättningar för betalningsarrangemang

I fråga om ett ärende som gäller vidtagande av betalningsarrangemang tillämpas inte 53 f § 1 mom. i förvaltningslagen. En fysisk person kan i sin begäran om betalningsarrangemang för skatter kräva att saken inte ska avgöras automatiskt. Skatteförvaltningen kan då avgöra ärendet automatiskt endast om begäran godkänns. I fråga om ett avgörande som gäller vidtagande av betalningsarrangemang tillämpas i övrigt vad som i 8 b kap. i förvaltningslagen föreskrivs om automatiserat avgörande av ärenden.

67 a §

Automatiskt avgörande av avbrottsärenden

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 53 f § 4 mom. i förvaltningslagen får ett ärende som gäller utfärdande av ett i 12 § i lagen om verkställighet av skatter och avgifter avsett förordnade om avbrott avgöras automatiskt trots att en fysisk person inte får begära omprövning av beslutet. I fråga om ett avgörande som gäller utfärdandet av förordnande om avbrott tillämpas dessutom vad som i 8 b kap. i förvaltningslagen föreskrivs om automatiserat avgörande av ärenden.

68 §

Förseningsavgift som inte tas ut

Genom förordning av finansministeriet får det föreskrivas att förseningsavgifter inte tas ut för den tid för vilken inlämnandet av skattedeklaration har försenats på grund av hinder som är oberoende av de skattskyldiga.

69 §

Innehållet i beslut

Av ett beslut som meddelats med stöd av denna lag ska det framgå vilken myndighet som har fattat beslutet och myndighetens kontaktuppgifter, uppgifter som specificerar den skattskyldige, beslutets motivering och uppgift om hur ärendet har avgjorts. På beslutet tillämpas dessutom vad som i 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen föreskrivs om meddelande om automatiskt avgörande av ärenden.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

4.

Lag

om ändring av lagen om förskottsuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) 7 a § 1 mom. och 48 § 3 mom., sådana de lyder, 7 a § 1 mom. i lag 1070/2003 och 48 § 3 mom. i lag 775/2016, samt
fogas till lagen en ny 7 § i stället för den 7 § som upphävts genom lag 1225/2005 och en ny 32 § i stället för den 32 § som upphävts genom lag 775/2016, som följer:

7 §

Automatiskt avgörande av ärenden som gäller prestationsmottagare

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 53 f § i förvaltningslagen får ett beslut som gäller innehållningsprocent och skatt som ska betalas vid förskottsuppbörden fattas automatiskt trots att en fysisk person inte får begära omprövning av beslutet.

I fråga om automatiserat avgörande av ärenden iakttas i övrigt vad som föreskrivs i 26 f § i lagen om beskattningsförfarande.

7 a §

Innehållet i beslut

Av ett skriftligt beslut ska framgå den myndighet framgå som fattat beslutet jämte kontaktuppgifter, uppgifter som specificerar den skatt- eller betalningsskyldige, motivering till beslutet samt uppgift om hur ärendet har avgjorts. På beslutet tillämpas dessutom vad som i 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen föreskrivs om meddelande om automatiskt avgörande av ärenden.

32 §

Beslut som gäller registrering

Skatteförvaltningen ska meddela den som saken gäller ett beslut i ett registreringsärende som gäller förskottsuppbörsregistret eller arbetsgivarregistret.

48 §

Ändringsökande

Ändring får dock inte sökas i ett beslut om att förhandsavgörande inte meddelas.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

5.

Lag

om ändring av lagen om skatt på arv och gåva

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om skatt på arv och gåva (378/1940) en ny 33 b § som följer:

33 b §

I fråga om automatiskt avgörande av ärenden tillämpas bestämmelserna i 26 f § i lagen om beskattningsförfarande.

Utöver vad som föreskrivs i 26 f § i lagen om beskattningsförfarande får ett ärende som gäller förlängning av tidsfristen för förrättandet av bouppteckning avgöras automatiskt trots att en fysisk person inte kan begära omprövning av beslutet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

6.

Lag

om ändring av fordonsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fordonsskattelagen (1281/2003) 22 och 45 §, av dem 45 § sådan den lyder i lag 1065/2014, och
fogas till lagen en ny 64 §, i stället för den 64 § som upphävts genom lag 611/2005, som följer:

22 §

Uppgifter i debetsedeln

Utöver de uppgifter som används vid verkställandet av beskattningen och de uppgifter som behövs för skattebetalningen kan i debetsedeln antecknas uppgifter om obetalda tidigare fordonsskatter för samma fordon och på dessa beräknade dröjsmålspåföljder samt uppgifter om hos vem skatten för ifrågavarande tid har debiterats. I debetsedeln antecknas även beloppet av den skattskyldiges skatter som överförts från föregående skatteperiod för att uppbäras eller återbäras. På debetsedlar tillämpas dessutom vad som i 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen (434/2003) föreskrivs om meddelande om automatiskt avgörande av ärenden.

På debetsedlar tillämpas inte bestämmelserna i 44 och 45 § i förvaltningslagen.

45 §

Skatteförhöjning

Om den skattskyldige utan giltig anledning har lämnat in en bristfällig, missvisande eller oriktig handling eller annan uppgift och detta hade kunnat leda till att skatt inte debiterats eller att skatt återburits till ett för stort belopp, debiteras skatteförhöjning på minst 100 euro men högst 2 000 euro.

Skatt som ska debiteras genom efterbeskattning kan höjas till högst det tredubbla beloppet, om den skattskyldiges förfarande vid skatteundrandragande kan anses som grovt.

När förhöjningens storlek fastställs beaktas hur klandervärt förfarandet varit, om det har upprepats och andra med dessa jämförbara omständigheter.

64 §

Automatiserat avgörande av ärenden

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 53 e § i förvaltningslagen får ett ärende avgöras automatiskt också till den del det är fråga om påförande av tilläggsskatt enligt 47 a §.

När det gäller automatiserat avgörande av ett ärende iakttas i övrigt 8 b kap. i förvaltningslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

7.

Lag

om ändring av 88 § i tullagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tullagen (304/2016) 88 § 4 mom. som följer:

88 §

Begäran om omprövning

Omprövningsbegäran ska lämnas till Tullen inom den föreskrivna tiden. Omprövningsbegäran ska behandlas utan ogrundat dröjsmål. Med avvikelse från 53 e § 4 mom. i förvaltningslagen kan en omprövningsbegäran av någon annan än tullombudet avgöras automatiskt till den del begäran godkänns.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

8.

Lag

om ändring av 56 c § i lagen om överlåtelseskatt

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om överlåtelseskatt (931/1996) 56 c §, sådan den lyder i lag 1170/2021, som följer:

56 c §

Tillämpning av annan lagstiftning

Om inget annat föreskrivs i denna lag, tillämpas vid överlåtelsebeskattning dessutom bestämmelserna i 5–9, 9 a, 19–21, 24, 30, 31, 52 och 55 §, 56 § 1–3 och 5 mom. samt 57, 77 och 79–81 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ. Vad som i de bestämmelserna föreskrivs om skattskyldiga tillämpas också på dem som enligt denna lag ansvarar för skatt.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

9.

Lag

om ändring av 22 och 24 § i fastighetsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fastighetsskattelagen (654/1992) 22 § 4 mom. och 24 § 2 mom., sådana de lyder, 22 § 4 mom. i lag 19/2018 och 24 § 2 mom. i lag 1087/2005, som följer:

22 §

Verkställande av beskattning

I fråga om allmänna principer som ska iakttas vid beskattningen, gemensam behandling av ärenden, hörande, automatiserat avgörande av ärenden och motivering av beslut tillämpas vad som i lagen om beskattningsförfarande föreskrivs om detta.

24 §

Beskattningsbeslut

I beskattningsbeslutet antecknas uppgifter som specificerar den skattskyldige samt den myndighet som verkställt beskattningen jämte kontaktuppgifter, de fastigheter för vilka den skattskyldige ska betala skatt, dessa fastigheters värde samt beloppet av den skatt som ska betalas. Om en byggnad hör till de klasser som avses i 12–14 §, ska också detta antecknas i beskattningsbeslutet. På beskattningsbeslut tillämpas dessutom vad som i 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen föreskrivs om meddelande om automatiserat avgörande av ärenden.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

10.

Lag

om ändring av 65 och 67 § i bilskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i bilskattelagen (777/2020) 65 § 1 mom. och 67 § 1 mom. som följer:

65 §

Allmänna bestämmelser som ska iakttas vid beskattningen

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på beskattningsförfarandet vad som föreskrivs i de allmänna bestämmelserna om förfarandet vid beskattning i 26 § 1–4 och 6 mom. samt i 26 a, 26 c och 26 f § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) eller med stöd av dem.

67 §

Innehållet i och motivering av beslut

Av ett beslut ska framgå uppgifter som specificerar den skattskyldige eller sökanden, hur ärendet har avgjorts, den myndighet som fattat beslutet och myndighetens kontaktuppgifter samt anvisningar om hur ändring kan sökas i beslutet. På beslutet tillämpas dessutom vad som i 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen föreskrivs om meddelande om automatiskt avgörande av ärenden.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

11.

Lag

om ändring av 31 § i tonnageskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tonnageskattelagen (476/2002) 31 § 2 mom., sådant det lyder i lag 90/2012, som följer:

31 §

Verkställande av beskattningen

Tonnagebeskattning verkställs för ett sådant skatteår som avses i 3 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995). På verkställande av beskattning, automatiserat avgörande av ärenden, slutförande av beskattning, kompletterande beskattningsbeslut, skattegranskning, rättelse av beskattningen, skatteförhöjning, förseningsavgift, ränta som tas ut på kvarskatt och ränta som betalas på skatteåterbäring samt på följdändring tillämpas lagen om beskattningsförfarande, lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995) och lagen om skatteuppbörd (769 /2016). På uppbörd, indrivning och återbäring av tonnageskatt tillämpas lagen om skatteuppbörd.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

12.

Lag

om ändring av 175 § i mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i mervärdesskattelagen (1501/1993) 175 §, sådan den lyder i lag 529/2010, som följer:

175 §

Skatteförvaltningen ska meddela den som saken gäller ett beslut i ett ärende som gäller registrering samt ett ärende som gäller bildande och upplösning av en skatteskyldighetsgrupp som avses i 13 a §.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 20xx

Statsminister

Sanna Marin

..minister Förnamn Efternamn

*Valitse kohde.
Parallelltext*

Lag

om ändring av

I enlighet med riksdagens beslut:

Gällande lydelse

[Text] # §

Föreslagen lydelse

[Text] # §

Denna lag träder i kraft den 20 .